1) Tebligatın yollarını belirtip açıklayınız.

Tebligat, PTT Genel Müdürlüğü aracılığıyla, memur aracılığıyla, doğrudan doğruya, ilan yolu ile veya elektronik şekilde yapılabilir.

- *PTT Genel Müdürlüğü aracılığıyla;* Tebligat Kanunun 1. maddesine göre tebligat, kural olarak PTT Genel Müdürlüğü aracılığıyla yapılır. Diğer tebligat türleri istisnai olarak başvurulan yollardır. Tebligatın ayrıca uçakla veya postada kullanılan diğer vasıtalarla veya muhtelif işaretli telgraflarla da yaptırılabilmesi mümkündür. Telgrafla tebligat, normal veya acele işaretli olmak üzere iki tür olarak kabul edilir.
- *Memur aracılığıyla;* Kanunun 2.maddesinde düzenlenmiştir. Memur aracılığıyla tebligat yapılabilmesi için bazı koşullar bulunmaktadır. 1.si diğer kanunlarda özel hüküm bulunması halidir. 2.durum gecikmesinde zarar tehlikesi olan hallerdir. Tebligatı çıkartacak olan merci böyle bir tehlike olduğu kanaatine varırsa, tebligatın memur aracılığıyla yapılmasına karar verebilir. 3.bir durum olarak, tebligatın tebligatı çıkartacak merciin bulunduğu yerdeki bir merciye veya bu mercide bulunan şahıslara yapılacak olması halinde de memur aracılığıyla yapılması mümkündür. Memur vasıtasıyla tebligat yaptırılmasını gerektiren sebep tebligat evrakında gösterilir. Memur aracılığıyla tebligat, tebligatı çıkartan mercinin kendi memuru aracılığıyla yapılabileceği gibi, kolluk vasıtasıyla da yapılabilir. Ancak kolluk vasıtasıyla tebligat yaptırılabilmesi için, tebliği çıkaran mercinin, sebebini de belirtmek suretiyle mahalli mülki idare amirine müracaat etmesi gerekir.
- *Doğrudan doğruya tebligat;* Kanun ve yönetmelik çerçevesinde bazı durumlarda PTT veya memur ile tebligat yapılmasına gerek yoktur. Bu hallerde ayrıca tebliğ mazbatası düzenlenmesine gerek yoktur, ayrıca bu hallerde tebligat masrafı da alınmaz. Yargısal tebligatta düzenlenmiş olan bu yolda, merci durumu muhataba bildirmekte ve bunu belgelemektedir. Celse esnasında veya kalemde soruşturmaya, davaya ya da takibe ait evrakın; taraflara, ilgili üçüncü kişilere, katılana, vekillere veya kanuni temsilcilere tutanağa geçirilmek suretiyle veya imza karşılığında, tebliğ konusu belirtilerek tevdii, tebliğ hükmündedir.
- *İlan yoluyla;* Adresi bilinmeyen ve bulunamayan kimseler hakkında başvurulan ve bildirimin basın yayın araçları ile ve elektronik şekilde yapılmasına imkân veren, son çare niteliğinde bir tebligat şeklidir.
- *Elektronik şekilde;* Elektronik posta adresine yapılan tebligattır. TK7'ye göre "Tebligata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen kişiye, elektronik yolla tebligat yapılabilir. Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere elektronik yolla tebligat yapılması zorunludur. Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır."

2) Tebligat masraflarına ilişkin düzenleme?

Tebligat yapılmasını isteyen kimse, bu tebligatın masraflarını ödemek zorundadır. Memur vasıtasıyla yaptırılacak tebliğlerde, tebliğ yapana verilecek zorunlu masrafların miktarı, tebliğ yapılacak şahsın bulunduğu yerin uzaklığına göre, her mali yılbaşında, il idare kurullarınca, merkez ilçe ve bağlı ilçeler için ayrı ayrı tespit olunur. Tebliği çıkaracak merci tarafından belirlenen süre içinde gerekli masrafın verilmemesi halinde talepten vazgeçilmiş sayılır. Haklı sebeplerden dolayı bu süreye uyulmaması halinde yeni bir süre verilir.

3) Tebligat kavramını açıklayarak tebliğin kime ve nerede yapılacağını, adres kavramını da belirterek açıklayınız.

- *Nedir?* Tebligat, tebligata yetkili makamın belirli hukuki işlemlerden haberdar edilmek için o işlemin muhatabına belli usuller çerçevesinde bildirim yapılmasıdır. Amacı, belirli bir işlemden etkilenecek olan kimseye bu durumun bildirilmesidir. Bir bildirimin tebligat olarak kabul edilebilmesi için, yürürlükteki düzenlemelere uygun olarak yapılması ve belgelendirilmesi gerekir.
- *Kime?* Tebligat adına tebliğ çıkarılması gereken kimseye yapılır. Tebligat yanlışlıkla başka bir kimse adına çıkarılmışsa, o tebligat hiç yapılmamış gibi kabul edilir. Tebligat muhatabı gerçek veya tüzel kişi olabilir. Kanuni temsilcisi bulunanlara yapılacak tebligat temsilciye yapılır.
- *Nerede?* Tebliğ yapılacak şahsın bilinen en son adresinde yapılır. Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığının anlaşılması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır. Tebligat muhatapları kendisine yapılacak tebligatları tek bir adresle sınırlayıp, diğer adreslerde tebligat yapılmasını önleyemezler.

4) Muhatap yerine tebliğ yapılacak şahıslar tebligat kanunda nasıl düzenlenmiştir, açıklayınız.

Kanun, bazı kimselerin muhatap yerine tebligatı almaya yetkili olduklarını düzenlemiştir. Muhatap yerine kendisine tebliğ yapılacak kişinin görünüşüne nazaran 18 yaşından aşağı olmaması ve açıkça anlaşılır bir şekilde ehliyetsiz bulunmaması gerekir. Akıl hastalığı, akıl zayıflığı veya diğer bir hastalık ya da engel sebebiyle kendisi ile anlaşma imkânı olmayan kişiye tebligat yapılmaz. Ayrıca muhatap yerine tebligat yapılacak kimsenin, muhatabın hasmı da olmaması gerekir. Örneğin bir boşanma davası hakkındaki tebliğ, diğer eşe veya diğer eşin kardeşine verilemez. Böyle bir işlem yapılırsa tebligat usulsüz olur.

5) Tebligat kanununun uygulama alanı?

Tebligat Kanunu'nun 1. maddesi, tebligatın uygulama alanını tespit etmektedir. Buna göre Kanun: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunun da belirtilen kurumlar tarafından yapılacak tüm tebligat işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar. Kanun, hangi mercilerin tebligat çıkartabileceklerini de belirlemektedir. Örnek vermek gerekirse; TBMM, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, gibi genel bütçe kapsamındaki idareler, YSK, ÖSYM, Üniversiteler gibi özel bütçeli idareler, RTÜK, Sermaye Piyasası Kurulu gibi düzenleyici ve denetleyici kurumlar, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ile İl Özel İdareleri Tebligat Kanunu çerçevesinde tebligat çıkartabilirler. Bu kapsama girmeyen tüm meslek kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişiler ancak Posta Kanunu hükümlerine göre bildirim yapabilirler. Bir de sınırlı tebligat çıkartma yetkisi olan Bankalar vardır. Özel ve kamu bankaları, sadece Çek Kanununun uygulanması ile ilgili olarak tebligat çıkarabilirler.

6) Tebligatın adil yargılama hakkı ve hukuki dinlenilme hakkı ile bağlantısını açıklayınız.

Tebligat bir yargısal faaliyete ilişkin olarak adli olabileceği gibi, idari veya mali de olabilir. Özellikle adli tebligat, adil yargılanma ve hukuki dinlenilme hakları ile doğrudan ilişkili olduğu için, tebligatın usulüne uygun yapılması çok önemlidir. Tebligatın usulüne uygun yapılmamış olması, Anayasa da korunmuş temel hakların ihlali anlamına da gelebilecektir. Tebligat temel hak ve hürriyetlerle doğrudan bağlantılı olduğu için, tebligata kaynak oluşturan düzenlemelerdeki kurallar çoğu zaman emredicidir. Adil yargılanma hakkı, yargılamaya ilişkin usul ilkelerini belirleyerek, nesnel bir yargılama sonucunda adil bir karara varmayı güvence altına almakta ve böylece hukuk devletinin temel unsurunu oluşturmaktadır. Taraflara hukukî dinlenilme hakkı verilmesi anayasal bir haktır. Mahkeme iki tarafa eşit şekilde hukukî dinlenilme hakkı tanıyarak hükmünü vermelidir.

7) Vekile tebligat prosedürünü avukatlık kanunu ve HMK hükmü kapsamında değerlendiriniz.

Vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde tebligat vekile yapılır. Vekil varken, asıl tarafa yapılan tebligat hükümsüzdür. Vekil birden çok ise bunlardan birine tebligat yapılması yeterlidir. Eğer tebligat birden fazla vekile yapılmış ise, bunlardan ilkine yapılan tebliğ tarihi asıl tebliğ tarihi sayılır. Avukat tarafından takip edilen işlerde, avukatın bürosunda yapılacak tebligatlar, resmî çalışma gün ve saatleri içinde yapılır. Vekille takip edilen işlerde, vekil bürosunda bulunmuyorsa, yanında çalışan yardımcısı, sekreteri, kâtibine tebligat yapılabilir. Kanuni mümessilleri bulunanlara veya bulunması gerekenlere yapılacak tebligat kanunlara göre bizzat kendilerine yapılması icap etmedikçe bu mümessillere yapılır. Vekille takip edilen işlerde, vekillerin birbirlerine doğrudan tebligat yapmaları mümkündür.

AVK56'ya göre "Usulüne uygun olarak düzenlenen ve avukata verilmiş olan vekâletname 52.nci maddede yazılı dosyada saklanır. Avukat, bu vekâletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzası ile onaylayarak kullanabilir. Avukatın çıkardığı vekâletname örnekleri bütün yargı mercileri, resmi daire ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler için resmi örnek hükmündedir. Asıllarının verilmesi kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde avukatlar, takip ettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kâğıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler. Aslı olmayan vekâletname veya diğer kâğıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnek veren avukat, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. 4526 Avukatlar, vekâlet aldıkları işlerde, ilgili yargı mercii aracılığı ile ve bu yargı merciinin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kâğıt ve belge tebliğ edebilirler. Tebliğ edilen kâğıt ve belgelerin birer nüshası, gerekli harç, vergi ve resim ödenmek şartıyla, ilgili yargı merciinin dosyasına konur. Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekâletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir. Vekâletnameler Türkiye için tek tip olup, vekâletnamenin biçim ve içeriği Türkiye Barolar Birliği ile Türkiye Noterler Birliği tarafından hazırlanır."